

er en økonomisk Uligevægtstilstand i Verden, bliver det muligt at gøre et saadant Forsøg, uden at Statssamfundet finansielt knækker Halsen. Hundreder af Millioner har vi i Krigsaarene anvendt til Nedsættelse af Priserne paa Levnedsmidler og Varer, og naar det har været muligt, ligger det netop i, at Verden har været i en økonomisk Uligevægtstilstand, som har ført meget store Kvantale Omsætningsmidler hen over vort Land og ogsaa her har afsat meget betydelige Beløb, som fra mange Kilder har fundet Vej ind i Statskassen og har givet os Indtrykket af en almindelig Velstandsstigning for hele det danske Samfund, som i Virkeligheden, naar man ser nøjere til og navnlig tager Hensyn til den Virkning, som de under Krigen tomte Lagre har afsat i vor Handelsbalance gennem de sidste Maaneder, viser sig ikke at være til Stede. Men ekstraordinære Kræfter ude fra har altsaa kunnet tages i Anvendelse herhjemme til Sænkningen af dette Niveau. De har gjort det muligt, at vi har kunnet have Budgetter her i Landet i de senere Aar, hvis Udgiftsside gaar op til 5 Gange Indtægtssidens Beløb i Aarene umiddelbart før Krigen, og at der i den Forvaltning, som den højtærede Indenrigsminister leder, aarlig har kunnet anvendes Beløb, som ligger tæt op imod 3 Gange Statsindtægterne i Aarene ganske kort før Krigen.

I Virkeligheden maa det fra alle Sider erkendes — og det er udtrykt ganske klart og gentagende af Finansministeren, ligesom det ogsaa er fremdraget under den foregaaende Sags Behandling —, at Statens finansielle Evne overfor Løsningen af Op-gaver af det Omfang, her er Tale om, er svigtende. Spørgsmaalet er, hvilken Vanskelighed der vil blive den største, enten den, der foranlediges ved en yderligere Belastning af Statskassen, som maaske kan vise sig at være en Overbelastning, eller den, der foranlediges ved, at en Prisstigning for visse Livsfornødheder maa finde Sted, hvorved Tidernes Vanskelighed i Hjemmene yderligere vil mærkes. Den højtærede Indenrigsminister har i det andet høje Ting klart givet Udtryk for, at han mener, at Følgerne af en Prisstigning for Hjemmenes Økonomi vil være betænkeligere end Følgerne af en Overbelastning

af Statens finansielle Evne. Om han har Ret deri, tør jeg ikke afgøre, jeg har mine Tvivl i saa Henseende, og jeg støtter navnlig denne Tvivl derpaa, at det hele Indtægtsniveau i vort Land for den aller-allerstørste Del af Befolkningen er steget saaledes i de senere Aar, at en Prisd-sættelse af henholdsvis 48 og 24 Øre, det vil i alt sige 72 eller, som den højtærede Indenrigsminister udtrykte sig, ca. 70 Øre pr. Maaned pr. Individ, i Grunden ikke kan blive bestemmende for Betyggelsen eller Ikke-Betyggelsen af Hjemmenes Økonomi.

Det maa naturligvis erkendes, at de Krav, den højtærede Indenrigsminister stiller til kommunale Dyrtidsforanstaltninger ved det foreliggende Lovforslag, er ret beskedne i Forhold til de Krav, den højtærede Indenrigsminister tidligere er mødt op med, og som ogsaa er blevet honoreret fra Rigsdagens Side. Jeg erkender, at det foreliggende Lovforslag har Karakter af en Afvikling af Foranstaltninger til Sænkning af Priserne og er paa dette Omraade en Fortsættelse i Retning af en mindre Stillen-Krav til Statens Ydeevne end den sidste Dyrtidslov, som vi vedtog for faa Maaneder siden.

Det forekommer mig, at der vil være Grund til at samle de afviklende Foranstaltninger paa disse Omraader, som søges lovfæstet ved det Lovforslag, vi for et Øjeblik siden havde til Behandling, og ved det foreliggende Lovforslag i en enkelt Lov. Jeg tror, at man derved ikke blot bedre vil kunne faa en samlet Oversigt over den Maade, hvorpaa det hele Omraade skal forvaltes i den kommende Tid, men ogsaa i højere Grad, end Tilfældet vil være, naar hvert af Forslagene behandles for sig, kan blive klar over, hvilken Fornødenhed der i Virkeligheden er for at gaa til de foreslaaede Foranstaltninger i det Omfang, hvorom Talen her er, og denne eventuelle Fornødenhed — jeg benægter den ikke — vil i ikke ringe Grad blive bestemt ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Prisstigningen og Lønstigningen endnu maa siges at være i Plan sammen eller ikke. Det var jo Tilfældet ved denne Tid i Fjor. Siden den Tid er Priserne utvivlsomt steget saaledes, at der har været en Tid i Vinter, hvor Prisstigningen laa over Løn-